

# Tolka ordspråk

Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

## Syfte

Att lära sig kommunicera. Göra sin röst hörd på ett bra sätt och både uppmuntra samt tillåta andra att göra detsamma skapar trygghet och tillhörighet. Arbetsättet inkluderar även naturligt delar av kapitel 1 och 2 ur LGR 11 gällande "Skolans värdegrund" och "Normer och värden". *Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.*

## Läraren reflekterar

Genom att hitta sin plats i gruppen, lära sig socialt samspel och att ta ansvar för sin egen del i skapandet av ett positivt gruppklimat utvecklar man egenskaper som man har nytta av under resten av livet i till exempel studier, idrottsföreningar, arbetsliv, resor, socialt umgänge och familjeliv.

Att arbeta med ordspråkstolkningar som verktyg inkluderat i svenskundervisningen tränar genom de olika stegen förmågor som empati, ödmjukhet, hänsynstagande, tolerans och att kunna tänka ur olika perspektiv på ett lätt och lustfyllt sätt. Då varje elev lär sig fördjupa sig i och utveckla sina egna tankar och våga redovisa dem för andra får de både bättre självkänsla och självförtroende. När de sedan får ta del av andras tolkningar blir de berikade av nya kloka synvinklar vilka de ger feedback på. De lär sig lyssna aktivt, med respekt och öppna hjärtan. De lär sig diskutera.

*En klass är som samhället i miniatyr. Det man lär sig här tar man med sig vidare ut i livet.*

## Metod

- Ordspråket/citatet presenteras för eleverna som skriver ner det som en rubrik. Viktigt att ingen pratar om betydelsen eller sin tolkning innan alla är klara med steg 2. Detta för att alla ska tränas i att utveckla sina egna tankar och att formulera dem. *Alla kan vara med eftersom tolkningen möter upp och görs utifrån där eleven själv är i utveckling med hänsyn till livserfarenheter, mognad och ålder. Ibland kan man behöva stötta enskilda elever genom att ställa igångsättningsfrågor – men när de deltagit vid några redovisningstillfällen brukar det lossna för alla. Innan man startar upp arbetet är det bra att prata om skillnaderna mellan ett ordspråk och ett citat. Presentera några exempel och prata om att de kan tolkas både bokstavligt och som en metafor.*

## Exempel



Ett moln är nog att förmörka hela solen.  
När jag hör ordspråket tänker jag så här.  
Om t.ex. tio personer säger att  
du har en fin tröja och en  
säger att den är ful. Istället  
tänker man på den dumma och  
inte dom snälla. Det är som om  
en liten sak kan förstöra hela dan.

- Ordspråket/citatet tolkas enskilt i text och bild av eleverna.
- Redovisning i grupp (tränar tal för den som delger sitt arbete och att lyssna aktivt med respekt för de andra). Här tränas många viktiga förmågor; att framföra och stå för sina egna tankar, lyssna på andras tankar, bli berikad av och förstå andras synvinkel och tankegångar. Det skapar möjligheter till djupare möten. Den vars tankar man känner ser man på med nya, varmare ögon.
- Lärarlett samtal och diskussion.
- Reflektion, nyvunna insikter och lärdomar efter redovisning och diskussion där man blivit berikad av andras tankegångar.

### LGR 11 Förmåga (kopplingar till åk 3)

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.

## Centralt innehåll

- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar.
- **Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.**
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att skriva ned något man talar om.

## Kunskapskrav

Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil och på dator. I texterna kan eleven använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter.

Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina budskap.

Eleven kan samtala om elevnära frågor och ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra egna åsikter. När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att innehållet tydligt framgår.